

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ที่ 3.12 พัฒนางานแพทย์แผนไทยและทางเลือก

- ประกอบด้วย
1. พัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
 2. กัญชาทางการแพทย์แผนไทย
 3. การบริการการแพทย์แผนไทยและมาตรฐานวิชาชีพแพทย์แผนไทย
 4. คลินิกแพทย์แผนไทย จังหวัดอุดรธานี

1. พัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

1. สถานการณ์

ประเทศไทยมีกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมาตั้งแต่ปี 2542 ซึ่งนับเป็นความก้าวหน้าและมองการณ์ไกลอย่างมากในการออกกฎหมายในช่วงนั้น ตลอดระยะเวลาของการบังคับใช้กฎหมาย ผลด้านคุ้มครองภูมิปัญญา ได้มีการออกประกาศคุ้มครองตำรับตำราการแพทย์แผนไทยของชาติจากเอกสารดั้งเดิมไว้แล้วกว่า 14,000 ตำรับ การสำรวจและขึ้นทะเบียนตำรับตำราส่วนบุคคล การออกประกาศสมุนไพรควบคุมและการสนับสนุนการศึกษาวิจัยและตำรับตำราต่าง ๆ เป็นต้นอย่างไรก็ดี การคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยยังคงดำเนินไปค่อนข้างล่าช้า รวมถึงประสบปัญหาที่ต่างชาติได้นำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไปพัฒนาต่อยอดและขอรับสิทธิบัตรโดยไม่ได้แบ่งปันผลประโยชน์อย่างธรรมให้แก่เจ้าของภูมิปัญญา ตลอดจนขาดการกำกับดูแล การดำเนินงานด้านต่าง ๆ เช่น การสำรวจและอนุรักษ์พรรณพืชสมุนไพร การจัดการแหล่งสมุนไพรในป่าธรรมชาติ ไม่ให้สูญสลายไปด้วยการมุ่งใช้ประโยชน์ฝ่ายเดียว ความไม่ชัดเจนในการจัดการพื้นที่อนุรักษ์สมุนไพรการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากสมุนไพรถิ่นกำเนิด ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาไทย จึงควรมุ่งเน้นพัฒนาประสิทธิภาพการคุ้มครองทรัพยากรและภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และพัฒนาระบบฝักระวังภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย สมุนไพรและถิ่นกำเนิด ทั้งในระดับท้องถิ่นและด้วยสถานการณ์กัญชาในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้กัญชาเป็นสมุนไพรควบคุมที่มีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัย หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ควรมีการควบคุมไม่ให้นำกัญชาเฉพาะส่วนที่เป็นช่อดอกไปใช้ในทางที่ผิดวัตถุประสงค์ของการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร โดยให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีอำนาจในการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า(กัญชา) ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 ห้ามมิให้ผู้ใดศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต

สำนักนายทะเบียนจังหวัดอุดรธานี ได้มีการสำรวจ รวบรวม และบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร ดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประเด็นสำคัญ คือ การคุ้มครอง อนุรักษ์ และนำสู่การใช้ประโยชน์ มีการดำเนินงานเชิงรุกด้วยการสำรวจ และรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ตำรับยาแผนไทย ตำรายาการแพทย์แผนไทย สมุนไพร และถิ่นกำเนิดสมุนไพร บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย โดยดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 รวมไปถึงการดำเนินการขอใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม หรือส่งออก หรือจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง สมุนไพรควบคุม(กัญชา) พ.ศ. 2565

2. การดำเนินงาน/ผลการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบข้อมูลบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม

1. ลงพื้นที่สำรวจ รวบรวม ข้อมูลบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม ทั้งหมด 3 ครั้ง

- ครั้งที่ 1 อำเภอพิชัย เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567
- ครั้งที่ 2 อำเภอปากท่า เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2567
- ครั้งที่ 3 อำเภอท่าปลา เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2567

2. จัดทำทะเบียนทำเนียบบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย ประเภทหมอพื้นบ้าน จำนวน 17 คน ในระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

กลยุทธ์ที่ 2 คุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทย

1. ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ รวบรวมตำรับยาแผนไทย/ตำราการแพทย์แผนไทย เพื่อจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยลงพื้นที่สำรวจ ตรวจสอบ รวบรวมตำรับยาแผนไทย/ตำราการแพทย์แผนไทย ทั้งหมด 3 ครั้ง

- ครั้งที่ 1 อำเภอน้ำปาด เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2567
- ครั้งที่ 2 อำเภอทองแสนขัน เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2567
- ครั้งที่ 3 อำเภอตรอน เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2567

และได้รวบรวมตำรับยาแผนไทย ตำราการแพทย์แผนไทยไว้ เพื่อจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยในระบบฐานข้อมูล ทั้งหมด 40 รายการ

2. บันทึกข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านของจังหวัดอุดรดิตถ์ ในระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ทั้งหมด 40 รายการ ทำให้มีทะเบียนตำรับ-ตำรายาแผนไทย ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยในระบบฐานข้อมูลของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นปัจจุบัน

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการปลูกสมุนไพร เพื่อการอนุรักษ์ คุ้มครองหรือแก้ไขปัญหามลพิษตามบริบทของพื้นที่

1. ดำเนินงานการพิจารณาคำขออนุญาตศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าในจังหวัดอุดรดิตถ์

- ลงพื้นที่สำรวจ ตรวจสอบ ให้คำแนะนำสถานประกอบการที่ขอใบอนุญาตจำหน่ายกัญชาทั้งหมด 4 ครั้ง
- จัดประชุมคณะทำงานพิจารณากลับกรอง ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน การอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือ

ส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ทั้งหมด 1 ครั้ง

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม : ออกใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา)

ให้สถานประกอบการที่ยื่นคำขอเปิดร้านจำหน่ายกัญชาในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 4 แห่ง

ตารางที่ 1 แสดงผลการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยปี 2567

ตัวชี้วัดและเกณฑ์เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ปี 2567	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564
1. มีจำนวนตำรับ/ตำรายาแผนไทยเพิ่มขึ้น(จากยอดสะสมปี 2566) ไม่น้อยกว่า 50 รายการ	เป้าหมาย	ไม่น้อยกว่า 30 รายการ	ไม่น้อยกว่า 100 รายการ	ไม่น้อยกว่า 100 รายการ	ไม่น้อยกว่า 100 รายการ
	ผลงาน	60 รายการ	120 รายการ	111 รายการ	137 รายการ
	ร้อยละ	>100	>100	>100	>100

ตัวชี้วัดและเกณฑ์เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ปี 2567	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564
2.มีรายการคำรับยาแผนไทยที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างน้อย 3 รายการ	เป้าหมาย	ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง	พิจารณาคัดเลือกรายการคำรับยา/ภูมิปัญญาที่จะนำมาใช้ประโยชน์ จำนวน 3 เรื่อง และจัดทำข้อมูลทั่วไปของแต่ละเรื่อง	ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง	ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง
	ผลงาน	3 เรื่อง	3 เรื่อง	3 เรื่อง	3 เรื่อง
	ร้อยละ	100	100	100	100
3.มีการส่งเสริมการปลูกสมุนไพร เพื่อการอนุรักษ์คุ้มครอง หรือแก้ปัญหาสุขภาพชุมชนตามบริบทของพื้นที่ จังหวัดละไม่น้อยกว่า 10 ชนิด	เป้าหมาย	มีแผนการดำเนินงาน - ชนิดพันธุ์สมุนไพร - แนวทางการคัดเลือกสมุนไพร - ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม - พื้นที่/ป่า ที่ปลูกสมุนไพร - เครือข่าย/องค์กรร่วมจัด	(1) มีการส่งเสริมการปลูกสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 10 ชนิด (2) รายงานผลการจัดกิจกรรมประกอบด้วย - ชนิดพันธุ์สมุนไพรที่ปลูกและข้อมูลพฤกษศาสตร์ - แนวทางการคัดเลือกสมุนไพร - ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม - พื้นที่/ป่า ที่ปลูกสมุนไพร - เครือข่าย/องค์กรร่วมจัด - ภาพกิจกรรม	มีการส่งเสริมการปลูกสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 10 ชนิด	มีการส่งเสริมการปลูกสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 10 ชนิด
	ผลงาน	จัดประชุมคณะกรรมการป่าชุมชน ผู้นำ และสมาชิกในชุมชนพุทธมามงคลชัย(พระใหญ่) อ.น้ำปาด จ.อุดรดิตถ์ ให้มีการปลูกสมุนไพรไม่น้อยกว่า 10 ชนิด ในพื้นที่ป่าเขตอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนเป้าหมาย	จัดประชุมคณะกรรมการป่าชุมชน ผู้นำ และสมาชิกในชุมชนบ้านปากเหมืองให้มีการปลูกสมุนไพรไม่น้อยกว่า 10 ชนิด ในพื้นที่ป่าเขตอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนเป้าหมาย	10	10
	ร้อยละ	100	100	100	100

ที่มา: แบบรายงานผลการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของสำนักงานนายทะเบียนจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ข้อมูล ณ วันที่ 18 ตุลาคม 2567

ตารางที่ 2 แสดงแผนการดำเนินงานส่งเสริมการปลูกสมุนไพร เพื่อการอนุรักษ์ คุ้มครอง หรือแก้ปัญหาสุขภาพชุมชน ตามบริบทของพื้นที่ของจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี 2567

ชนิดพันธุ์สมุนไพร ที่ต้องการปลูก \geq 10 ชนิด	แนวทางการ คัดเลือกสมุนไพร	ระยะเวลาที่จะ ดำเนินงาน (วัน / เดือน / ปี)	พื้นที่/ป่า ที่จะปลูกสมุนไพร	เครือข่าย/ องค์กรร่วมจัด	หมายเหตุ
1. สมอทิเพก 2. มะขามป้อม 3. ทรงบาดาล 4. มะค่าโมง 5. มะกล่ำ 6. เพกา 7. พิกุล 8. กาสะลอง 9. แคนนา 10. หว่า	เป็นสมุนไพรที่มี ความต้องการใน ชุมชน และสามารถ ใช้ทำตำรับยา แก้ปัญหาสุขภาพ ของคนในชุมชนได้	ครั้งที่ 1 26 กรกฎาคม 2567	ชื่อสถานที่ : ที่อยู่ : ตำบลแสนตอ อำเภอ น้ำปาด จังหวัด อุตรดิตถ์	-	
		ครั้งที่ 2 วันที่	ชื่อสถานที่: ที่อยู่ :		
		ครั้งที่ ... วันที่	ชื่อสถานที่: ที่อยู่ :		

ที่มา : แบบรายงานผลการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของสำนักงานนายทะเบียน
จังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ข้อมูล ณ วันที่ 18 ตุลาคม 2567

สำนักงานนายทะเบียนจังหวัดอุตรดิตถ์ได้ดำเนินการออกใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม หรือส่งออก
หรือจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง สมุนไพรควบคุม(กัญชา)
พ.ศ. 2565 ของปีงบประมาณ 2567 ดังนี้

1. ให้ข้อมูลรายละเอียดการยื่นคำขอและให้คำแนะนำกับผู้ประกอบการที่ยื่นคำขอใบอนุญาตจำหน่าย
หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า(กัญชา) ทั้งหมด 4 ราย
2. รับคำขอและลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการ เพื่อประกอบการพิจารณาก่อนออกใบอนุญาต
ให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา) ในจังหวัดอุตรดิตถ์ ทั้งหมด 4 ราย

การลงสำรวจ ตรวจสอบ ให้คำแนะนำสถานประกอบการที่ยื่นคำขอใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูป
สมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา) ในจังหวัดอุตรดิตถ์

เกณฑ์การตรวจมี ดังนี้

- 1) มีป้ายชื่อสถานประกอบการชัดเจน
- 2) จัดให้มี Counter หรือโต๊ะจำหน่ายบริการลูกค้าและมีบริเวณพักคอย
- 3) บริเวณพื้นที่ให้บริการหรือใช้สอยในสถานประกอบการสถานที่จัดเก็บเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 4) มีสถานที่จัดเก็บวัตถุดิบ/ผลิตภัณฑ์(Stock)และระบุรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่ผลิตให้ชัดเจน
- 5) มีระบบให้อากาศหมุนเวียนที่เหมาะสมไม่สร้างเหตุรบกวนให้ผู้อื่น

3. พิจารณาออกใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า(กัญชา) ปีงบประมาณ 2567
ทั้งหมด 4 ราย พักใช้ใบอนุญาตผู้ประกอบการรายเก่า จำนวน 1 ราย และเพิกถอนใบอนุญาต จำนวน 1 ราย เนื่องจาก
ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขใบอนุญาต

ตารางที่ 3 แสดงผลสถานประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา) จังหวัดอุดรธานี ปี 2567 จำนวน 40 ราย ดังนี้

ลำดับที่	เลขที่ใบอนุญาต	ชื่อสถานประกอบการ	ชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่
1	อต-3-1/2565	दनัย ดีเพ็ง	นายदनัย ดีเพ็ง	88 ม.5 ต.ป่าเช่า อ.เมือง
2	อต-3-2/2565	MPGANJA	นายพัลลภ พันธุ์เดช	242 ม.5 ต.บ้านโคก อ.บ้านโคก
3	อต-3-3/2565	วิสาหกิจชุมชนฯ ตำบลผาเลือด	นายวิรายวัฒน์ นครไทย	95 ม.12 ต.ผาเลือด อ.ท่าปลา
4	อต-3-4/2565	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีเอชซีบอม	นายวรดิษฐ์ ปัทมโรจน์	22/6 ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
5	อต-3-5/2565	ห้างหุ้นส่วนจำกัด พีทีบี ลับแล	นายกิตติพงษ์ ลอยรอบ	1 ม.3 ต.ผายหลวง อ.ลับแล
6	อต-3-6/2565	The Dispensary by Ganjawitch	นายชัยณรงค์ สุทธิวิสัย	10/48 ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
7	อต-3-7/2565	แวงมา คาเฟ่ Wae Ma Café'	นางสาวเกตสุดา ฉ่ำแก้ว	191/5 ม.4 ต.ท่าเสา อ.เมือง
8	อต-3-8/2566	เหล่าเก๋า	นายสกุลยงค์ แสนกันดี	107 ม.8 ต.แม่พูล อ.ลับแล
9	อต-3-9/2566	Cannabist Garden	นายศุภณัฐ พวงมณี	11/1 ม.4 ต.วนาพิ์ อ.ทองแสนขัน
10	อต-3-10/2566	เพชรพลอย เฮมพ์ฟาร์ม	นายณัฐกฤษ จันโสดา	89 ม.3 ต.บ้านโคก อ.บ้านโคก
11	อต-3-11/2566	ช่อเอื้อง มีศรี	นางช่อเอื้อง มีศรี	199 ซอย 8 คลองกล้วย ม.8 ต.คอรุม อ.พิชัย
12	อต-3-12/2566	BN SHOP	นายณวัฒน์ พัดจันทร์หอม	28/2 ม.1 ต.นาอิน อ.พิชัย
13	อต-3-13/2566	สวีท วิด บาย ทีพีบี (Sweet Weed by TPB)	หจก. ทีพีบี ลับแล	26/2 ถ.เกษภูาบดินทร์ ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
14	อต-3-14/2566	วิสาหกิจชุมชนสวนจิตตตริตนพร	นางกัญญารัตน์ หงส์ไกร	15 ต.ข่อยสูง อ.ตรอน
15	อต-3-15/2566	The Farmers Eden	นายพิพัฒน์ โททัพ	56/2 ต.ทุ่งยั้ง อ.ลับแล
16	อต-3-16/2566	Good Time Farm	นายสันต์ จิตสันเทียะ	71/1 ต.ป่าเช่า อ.เมือง
17	อต-3-17/2566	กัญชาอุดรดิษฐ์ cannabis utt	นายสุรสิทธิ์ สุขเยี่ยม	10 หมู่ 2 ต.บ้านแก่ง อ.ตรอน
18	อต-3-18/2566	สหทัยกัญ	นายขวัญชัย แซ่ตัน	786 ถ.เขาน้ำตก ต.ศรีพนมมาศ อ.ลับแล
19	อต-3-19/2566	ร้านเพื่อนกัญโดยท่าบ่อกรีนเนอริ	ว่าที่ ร.ต.อรปริญ สุขสำราญ	149 ถ.บรมอาสน์ ค.ท่าอิฐ อ.เมือง
20	อต-3-20/2566	สวีท วิด บาย ทีพีบี ลับแล 2 (Sweet Weed by TPB Lablae 2)	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีบี ลับแล	26/2 ถ.เกษภูาบดินทร์ ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
21	อต-3-21/2566	ร้านเพื่อนกัญ โดย ท่าบ่อกรีนเนอริ สาขาพิชัย	ว่าที่ ร.ต.อรปริญ สุขสำราญ	33 ม.3 ถ.เจ้าพระยาพิชัยราชา ต.ในเมือง อ.พิชัย
22	อต-3-22/2566	ลับแลเฮิร์บ	บริษัทเวียดไทยอินเตอร์ เนชั่นแนล999 จำกัด	37 ม.6 ซ.ทุ่งยั้ง 20 ต.ทุ่งยั้ง อ.ลับแล จ.อุดรดิษฐ์
23	อต-3-23/2566	The Good Farmers Eden	นายพิพัฒน์ โททัพ	120 หมู่ 2 ต.ทุ่งยั้ง อ.ลับแล
24	อต-3-24/2566	Time Farm cannabis	นายศรีณัฐ เช็นสาสน์	141/5 หมู่ที่ 1 ต.จ้วงาม อ. เมือง
25	5336700001	420 Hippie Café	นายศุภฤทธิ์ ศรีวิษุมาลี	66 หมู่ 5 ต.จ้วงาม อ.เมือง
26	5336700002	SLOWBURN	นายจักรพงษ์ เพ็ชรงาม	18/1 หมู่ 7 ต.หาดจิว อ.เมือง
27	5336700003	GreenPortNoth The Farmer	นายประเสริฐ นุ่มนวล	28/1 ถ.เกษภูาบดินทร์เหนือ

ลำดับ ที่	เลขที่ ใบอนุญาต	ชื่อสถานประกอบการ	ชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่
				ต.ท่าเสา อ.เมือง
28	5336700004	OMP Cannabis shop	นายชัชวาล ห่วงไทย	284/5 หมู่ 5 ต.ท่าเสา อ.เมือง
29	5336700005	Sweet พิชัย	น.ส.กรองแก้ว เกตุพันธ์	444/2 หมู่ 3 ต. ในเมือง อ. พิชัย
30	5336700006	Cannabis Never Die	น.ส.อภิญา ฟองคำ	229/10 หมู่ที่ 3 ต. ในเมือง อ. พิชัย
31	5336700007	Sweet ทองแสนขัน	นายทอง ลอยรอบ	109/2 หมู่2 ต.บ่อทอง อ.ทองแสนขัน
32	5336700008	Sweet Cafe	น.ส.กรองแก้ว เกตุพันธ์	6/1 ถ.เกษมภูบาลินทร์ ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
33	5336700009	JJ Cannabis	นางบัวหลง มนตรี	69/8 หมู่ที่ 10 ต. ฟุ่งยั้ง อ. ลับแล
34	5336700010	Bansuan Oishi	นายชนกฤต อ่องแก้ว	152 หมู่ที่7ต. ม่วงเจ็ดต้น อ.บ้านโคก
35	5336700011	กาชัย แคนนาบิส	นายพงษ์ณริศร์ เม้าพิมพ์า	128/2 หมู่ที่ 4 ต.บ้านเกาะ อ. เมือง
36	5336700012	เพื่อนกัญ สาขา แซดเคิ้ล	ว่าที่ รต.หญิงอรปริญ สุขสำราญ	185 หมู่ที่ 2 ถ.ตำบล ร่วมจิต อ. ท่าปลา
37	5336700013	TipsHop	นายกรรณวัฒน์ อักษร ลักษณ์	131 ซอย โพทิพย์ ถ.บรมอาสน์ ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
38	5336700014	สถานีเต็มรัก	นายอมรเทพ เมืองก้อน	61/8 ถนน เกษมภูบาลินทร์เหนือ ต.ท่าอิฐ อ. เมือง
39	5336700015	พระจันทร์ตักน้ำ	นายกฤษณา พาทา	32 หมู่ที่ ต. แสนตอ อ. น้ำปาด
40	5336700016	Green heart	นายนพรัตน์ รัศมี	160/3 หมู่ที่ 9 ต.บ่อทอง อ. ทองแสนขัน

ที่มา : ทะเบียนออกใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า จังหวัดอุดรดิตถ์

ข้อมูล ณ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ.2567

3. การวิเคราะห์ปัญหา และปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

- ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย

1) องค์กรความรู้ภูมิปัญญาส่วนใหญ่มักเป็นทักษะและประสบการณ์ที่สะสมอยู่กับหมอพื้นบ้านผู้นั้นเอง ไม่มีการขีดเขียนบันทึกเป็นตำรา สำหรับหมอพื้นบ้านที่สะสมความรู้ในรูปของตำรา พบว่าตำราเหล่านี้อยู่ในสภาพที่เสี่ยงต่อการชำรุดเสียหาย หรือมีการชำรุดสูญหายไปแล้ว ส่วนใหญ่ยังไม่มีศิษย์หรือผู้สืบทอดความรู้ต่อ ทำให้องค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไม่ได้ถูกรวบรวมเพื่อทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

2) หมอพื้นบ้านส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และมีปัญหาทางด้านสุขภาพ บางรายเสียชีวิตโดยที่ไม่มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาส่งต่อให้ผู้อื่น ทำให้องค์ความรู้นั้นไม่ได้ถูกรวบรวมและหายไป

3) ความเชื่อของหมอพื้นบ้าน เชื่อว่าหากผู้สืบทอดไม่สามารถรักษาคำพูด กฎข้อห้ามในการรับชันธิวิชาดังกล่าวได้ จะทำให้ของเข้าตัวผู้เรียนและผู้สอนจะเกิดสิ่งไม่ดีขึ้น หรือเชื่อว่าการบอกต่อจะต้องทำต่อเมื่อตนเอง

ใกล้เสียชีวิตแล้วเท่านั้น มิฉะนั้นจะทำให้อายุสั้น หรือบางกรณีตำรายาที่ได้มาเป็นยาฝีบอก เชื่อว่า ห้ามบอกใคร ความลับนั้นจะต้องตายตามตัวผู้ใช้เท่านั้น

4) เนื่องจากการวิธีการรักษาของหมอพื้นบ้านส่วนใหญ่ มีพิธีกรรม และคาถากำกับ ซึ่งจะมีเรื่องของความเชื่อเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ ทำให้ยากต่อการถอดบทเรียน และสืบทอด เนื่องจากจะมีข้อห้ามต่าง ๆ ที่ขัดกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน และกรรมวิธี/พิธีกรรมทางไสยศาสตร์ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

-ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานสำเร็จ

1) สร้างเครือข่ายภาคีรัฐกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

2) ผลักดันให้เกิดชุมชนต้นแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและสมุนไพร เพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชนรับรู้ และมีการนำมาใช้ประโยชน์

3) ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานในพื้นที่ และบุคลากรแพทย์แผนไทย

4) ภาคีเครือข่าย และประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ้มครอง ส่งเสริม พัฒนาและใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เกิดประโยชน์

4. แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหา และสาเหตุของปัญหา ปี 2567	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1. หมอพื้นบ้านในจังหวัดอุดรธานียังไม่ได้รับการรับรองตามกฎหมายขาดการสำรวจ สืบค้น และเสนอผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ เพื่อจัดทำทะเบียนหมอพื้นบ้านในพื้นที่เข้ารับการรับรองหมอพื้นบ้าน	1. ขับเคลื่อนการรับรองหมอพื้นบ้าน ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ.2562 1.1 ลงพื้นที่สำรวจ เก็บข้อมูล รวบรวมข้อเท็จจริงของหมอพื้นบ้านที่จะรับรองร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น 1.2 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้าน ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหมอพื้นบ้านจังหวัดอุดรธานี เพื่อให้การรับรองหมอพื้นบ้านในจังหวัดอุดรธานี
2. ฐานข้อมูลของบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่มในจังหวัดอุดรธานียังไม่ได้ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน	2. พัฒนารฐานข้อมูล และพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม 2.1 พัฒนารฐานข้อมูลบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม 2.1.1 สำรวจ รวบรวม รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม 2.1.2 จัดทำทะเบียนบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม
3. ตำรับตำรา ขาดการเอามาใช้จริงอย่างเป็นมาตรฐาน - ขาดการถอดบทเรียนบันทึกภูมิปัญญาการสืบทอดหมอพื้นบ้าน - หมอพื้นบ้านหวงความรู้และไม่มีผู้สืบทอดภูมิปัญญา	3. คุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาแผนไทย และตำราการแพทย์แผนไทย 3.1 ดำเนินการสำรวจ รวบรวม ตำรับยาแผนไทย/ตำราการแพทย์แผนไทย เพื่อจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยจังหวัดอุดรธานี ตามมาตรา 15 3.2 การจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ส่วนบุคคล)

ปัญหา และสาเหตุของปัญหา ปี 2567	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<p>- เป็นความลับของวงศ์ตระกูลไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคนรอบรู้ (ความเชื่อ)</p> <p>- กระบวนการปรุงยาเพื่อรักษาโรคยังไม่ชัดเจน เช่น อัตราส่วน , ขั้นตอนการปรุง(ใส่ก่อน-หลัง) , ขนาดและวิธีการรับประทาน</p>	<p>3.3 ประชุมคัดเลือกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพ</p>
<p>4. ขาดการส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชสมุนไพรที่หายากในพื้นที่ และยังขาดการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เรื่องสมุนไพรควบคุมกัญชา ให้กับประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานพิจารณาอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปกัญชาเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเพื่อไม่ให้เกิดการนำกัญชาไปใช้ผิดวัตถุประสงค์</p>	<p>4. ส่งเสริมการปลูกสมุนไพร เพื่อการอนุรักษ์ คุ้มครอง หรือแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพชุมชน ตามบริบทของพื้นที่</p> <p>4.1 จัดประชุมชี้แจงการปลูกสมุนไพรเพื่อชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพในพื้นที่ป่าเขตอนุรักษ์ ป่ายืนต้นเชิงอนุรักษ์ และในพื้นที่ป่าชุมชนเป้าหมาย</p> <p>4.2 การรับแจ้งการครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้ายรวมถึงการแจ้งการปลูกสมุนไพรควบคุม</p> <p>4.3 การขึ้นทะเบียนที่ดินที่เป็นถิ่นกำเนิดสมุนไพรหรือที่จะใช้ปลูกสมุนไพร</p> <p>4.4 การขออนุญาตศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามมาตรา 46 (กวางเครือ ชาว/ดำ/แดง,กัญชา)</p> <p>4.4.1 ดำเนินงานการพิจารณาคำขออนุญาตศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุม เพื่อการค้าในจังหวัดอุดรธานี</p> <p>4.4.2 ประชุมคณะทำงานพิจารณากลับกรอง ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน การอนุญาตให้ศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า</p>
	<p>5.สนับสนุนการขับเคลื่อนการให้บริการทางกฎหมายที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542</p> <p>5.1 การจัดทำบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ</p> <p>5.2 การปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ฯตามมาตรา 73</p>

ผู้รับผิดชอบงาน

1. ชื่อ-สกุล นางสาวจารุมาศ สิงกา
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
เบอร์โทรศัพท์ 062 3098846
ID Line : noonjarumat

หัวหน้ากลุ่มงาน

2. ชื่อ-สกุล นายสิทธิศักดิ์ กองมา
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยชำนาญการพิเศษ
เบอร์โทรศัพท์ 084 1535779
ID Line : 084 1535779